

ROTORELIEF (SFZ records, SFZ 1006, distribution CDA)

Tonsatta roterande reliefer

1926 presenterade konstnären Marcel Duchamp, fotografen Man Ray och regissören Marc Allegret en sju minuter lång film där man kunde se ett antal snurrande cirkelformade skivor med texter och med olika optiska mönster. Filmen hette *Anémic-cinéma* och skivornas texter bestod av ordlekar av det slag som Duchamp var mycket förtjust i. De här skivorna kallades *Rotorelief*.

Duchamp gjorde senare ett antal roterande optiska Rotoreliefer som massproducerades för att placeras på en grammofon. När man betraktade de roterande skivorna uppstod spiraler och andra former men också en viss djupverkan.

När tonsättaren och trombonisten Ivo Nilsson för första gången såg de snurrande skivorna blev hans första tanke: "Hur låter en Rotorelief?" Inspirerad av de optiska skivorna skrev Ivo då tolv korta stycken för kammarensemble. De är helt instrumentala och bildar en svit som kan framföras separat. Han skrev därefter ytterligare 17 delar till lika många Rotoreliefer varav nio tolkade de textskivor som visades i filmen från 1926. Texten reciteras eller sjungs.

Duchamps ordlekar avspeglas också i musikens material och struktur och hela klangbildens är inspirerad av Rotorelieferna. **Rotorelief** inleds med ljud från en filmprojektor och stråktionen spelar till en början med roterande trätrissor för att kunna ta med projektorljudet in i ensemblen. Här spelas också på glas och i vatten, med schackpjäser, mynt och saxar. Även gnisslande ljud från bestick på en tallrik finns inkomponerat. På så sätt blir de här objekten (som förekommer i texterna eller på något annat sätt har anknytning till Duchamp) en slags klingande "ready-mades" av det slag Duchamp själv uppmärksammades för.

På cd-skivan är en av Duchamps Rotoreliefer tryckt, och sätter man den på fingret och snurrar kan man uppleva den optiska illusionen. Cd:n är förpackad i en B/Box i plåt – vilket ger känslan av att hålla i en filmburk.

Ivo Nilssons **Rotorelief**, till texter av Marcel Duchamp, är komponerad 1999-2001 och framförs av KammarensembleN under ledning av Franck Ollu - som på inspelningen också reciterar några av texterna (samtidigt som han dirigerar!). Dag Metin Ardel står för de vokala partierna.

Rotorelief är Rikskonserters beställningsverk och cd-utgivningen är ett samarbete mellan KammarensembleN och SFZ records och är producerad med stöd från Kulturrådet.

Mer information om produktionen inkl fria pressbilder på www.sfz.se/1006

Ivo Nilsson nås på ivo.nilsson@telia.com eller tel **070-23 666 25**